

Sygn. akt I UK 227/04

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący)

SSN Roman Kuczyński

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Ewa Wolna

w sprawie z odwołania E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 28 kwietnia 2005 r.,

kasacji ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.

z dnia 22 kwietnia 2004 r., sygn. akt III AUa .../02,

oddala kasację.

U z a s a d n i e n i e

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w S. decyzją z dnia 18 grudnia 2000 roku odmówił E. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ w

ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę nie wykazała wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego 5 lat.

W odwołaniu ubezpieczona żądała zmiany decyzji organu rentowego podnosząc, że pozostawała w zatrudnieniu od 4 listopada 1968 r. do 1 lipca 1979 r., z tym że po urodzeniu syna w dniu 15 marca 1976 r. przebywała na urlopie macierzyńskim, a następnie na urlopie wychowawczym do 30 czerwca 1979 r. oraz, że z tytułu posiadanego gospodarstwa rolnego do 30 czerwca 1992 r. opłacała składki na FUSR, a od 1997 r. cierpi na bóle kręgosłupa, które nasiliły się w 2000 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł w szczególności, że z zaświadczeń lekarskich nie wynika, że ubezpieczona leczyła się przed styczniem 2000 roku.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 8 października 2002 roku, sygn. akt XI U .../01 oddalił odwołanie. Sąd ustalił, że ubezpieczona jest osobą zdolną do pracy i nie spełnia określonego w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku - o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunku uprawniającego do przyznania renty. Powyższego ustalenia Sąd Okręgowy dokonał na podstawie przeprowadzonych dowodów z opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu hematologii, chirurgii, chorób wewnętrznych, reumatologii i neurologii, którzy stwierdzili, że rozpoznane u ubezpieczonej schorzenia i nie czynią jej niezdolną do pracy.

W apelacji od powyższego wyroku ubezpieczona zarzuciła rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 227 i 233 k.p.c. W uzasadnieniu tego zarzutu podniesiono, w szczególności, że Sąd pierwszej instancji błędnie nie uznał okresu od 1967 roku do roku 2001 za okres składkowy, skoro w tym okresie ubezpieczona pracowała i opłacała składki na FUSR. Ponadto podniesiono, że opinie sporządzone przez biegłych specjalistów są sprzeczne z opiniami lekarzy, pod opieką których pozostaje ubezpieczona. Złożono również wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentacji lekarskiej i opinii lekarzy profesorów neurologa, okulisty, ortopedy, hematologa, reumatologa.

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2004 r., sygn. akt III AUa .../02 oddalił apelację. Sąd Apelacyjny uznał, za niebudzące wątpliwości ustalenia Sądu Okręgowego dokonane na podstawie opinii biegłych, że ubezpieczona w obecnym stanie zdrowia nie jest niezdolna do pracy. Ubezpieczona niewątpliwie cierpi na szereg schorzeń, ale stopień ich zaawansowania jest zbyt mały, aby czynił ją co najmniej częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu przepisów prawa materialnego.

Zarzuty apelacji podważające ocenę opinii biegłych dokonaną przez Sąd pierwszej instancji są bezzasadne, gdyż opinie sporządzili biegli lekarze posiadający specjalizacje odpowiednie do charakteru schorzeń ubezpieczonej i uwzględnili dokumentację lekarską oraz wyniki przeprowadzonych badań, jak również badań specjalistycznych oraz w sposób jasny i wyczerpujący uzasadnili swoje stanowisko. W związku z powyższym wniosek o powołanie kolejnego biegłego jest bezzasadny.

Kasację od powyższego wyroku złożyła wnioskodawczyni, zaskarżając go w całości, zarzucając:

- 1) naruszenie prawa procesowego, a w szczególności art. 227 k.p.c., a także art. 233 k.p.c. przez niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności oraz przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów wynikające z nieuwzględnienia charakteru pracy fizycznej w zawodzie prasowaczki oraz wpływu dolegliwości wywołanych schorzeniami na dalszą możliwość wykonywania tego zatrudnienia,
- 2) naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 57 oraz art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez pominięcie socjalno-ekonomicznego aspektu niezdolności do pracy ubezpieczonej, polegające na zaniechaniu uwzględnienia obiektywnej możliwości podjęcia przez ubezpieczoną zatrudnienia zgodnego z wiekiem i poziomem posiadanych kwalifikacji, wykształcenia i zdolności psychofizycznych.

W związku z powyższym wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Strona powodowa daje w kasacji wyraz dążenia do dalszych ustaleń, także z wykorzystaniem wiedzy fachowej w zakresie niezdolności do pracy., starając się zdezwuować materiał dowodowy zebrany w sprawie, gdy tymczasem materiał ten stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że ubezpieczona nie jest częściowo niezdolna do pracy. Nie sposób w tych okolicznościach uznać za zasadny zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., zwłaszcza wobec ujęcia go w sposób ogólnikowy, że sprowadza się on w istocie do zanegowania prawidłowości oceny dokonanej przez Sąd Apelacyjny. Tymczasem, jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 1997 r., II UKN 46/96 (nie publ.), polemika z wynikami postępowania dowodowego i ich oceną dokonaną przez sądy orzekające na podstawie przepisu art. 233 § 1 k.p.c., w granicach swobodnej oceny dowodów, nie stanowi (usprawiedliwionej) podstawy kasacyjnej.

Należy ponadto wskazać, że opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (wyrok SN z dnia 15 listopada 2002 r. V CKN 1354/00). Nie ma zatem podstaw by przyjąć, że ocena dowodu z opinii biegłych została przez Sądy dokonana z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c.

Skoro zatem Sąd Apelacyjny orzekał w stanie faktycznym, który nie podlega weryfikacji w postępowaniu kasacyjnym, to nie można mówić o naruszeniu powołanych w kasacji przepisów prawa materialnego. Sąd drugiej instancji – wbrew odmiennym twierdzeniom zawartym w kasacji – nie pominął „specyfiki„ zawodu wykonywanego przez ubezpieczoną”, bowiem oceniając opinie biegłych wyraźnie przyjął, że „E.K. nie jest osobą częściowo niezdolna do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji pracownika fizycznego (ostatnio prasowaczki).”

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, na podstawie art. 393¹² k.p.c.